

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

32. szám.

Pest, aprilis 21. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságu iven fog megjelenni, és posta utján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől június végeig, Budapesten, házhoz hordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhoz hordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

Pest april 21.

Ismerjük az elvek alkalmazásának nehézségeit. Koszoruba kötni virágokat a gyermek is tud; építeni a férfit sem mindenik.

Óhajtottuk volna részünkről, nyugodtan bevárni, míg a kivivott politikai elvek történetírását bevégezi a ministerium. Uj viszonyok alkotásáról csak akkor lehet szó, ha az alkotó eszmék már formuláztattak.

Idő kell az uj dolgok consolidálására.

Ezen megerősödés nélkül azon hullámszásban tolokodnak fel az elvek, melyet a politikában anarchiának nevezünk.

Mi a szabadság terjedéseért küzdünk, nem akarhattunk józanulfejtettség állapotát, épen akkor, midőn a hazának minél több felvilágosult főre van szüksége.

Más részről örökös figyelemmel követtünk minden elvet, mit a forradalmi kormány a kormányrudhoz vitt. Azt a gyermek is fogja látni, hogy az első magyar felelős ministerium forradalmi elemeknek köszölni lételét.

Egyet sem akarunk e kivivott elvek közül elveszteni. Ez nem más volna, mint a régi vágásokba visszatérve, uj küzdés tárgyává tenni a már egyszer kivivott győzedelmet, az öröknek elvonása volna az építéstől.

Biztosítva szeretjük az alapokat látni, mielőtt az építés nagy munkájához fognánk.

Ezt vártuk a kormánytól.

Ennyi erőt hittünk a kormányban.

Codificalásban nagy hasznát vehetjük a tudományoknak; a kormány szilárd állásának csak egy biztosítéka van: az erélyesség.

Sőt mi azon meggyőződésben vagyunk, hogy forradalmi időszakban nem könnyen hagyják magokat a mindig ujabban felmerülő elvek codificaltatni.

Rendszeres formákat nem bír meg a forradalom. Háborgó hullámok nem ismerik a partokat.

Ez észrevételek után áttérünk a tegnapi eseményekre.

A városi bizottmány petitióval járult a ministeriumhoz, olly meghagyással, hogy a nemzetörségről szóló törvény azon pontját, melly a valláskülönbség nélküli felfegyverzésről szól, oda tessék magyarázni, hogy a nemzetörségbe magokat már beirt zsidók a fegyvert tegyék le. Menjenek haza ne mutassák magokat az utszán. Vagy ha épen tetszik, menjenek ki a városból, az országból. Menjenek Jerusálembe.

Nem akarunk itt az előtéletről szólni. Egy magánálló csillag a tengeréjszakában csak azt mutatja, hogy milyen sötét az éj. Mi ragyogó napot várunk. És e nap nincsen messze.

Arról sem akarunk szólni, hogy a hazának épen ezen sürgető pillanataiban, minden erőt, értelmet, és akaratot kötelességünk felhasználni, melly hozzánk, melly alkotmányunkhoz csatlakozik. —

A melly nép a szabadságot maga számára vivja ki, annak kezében a szabadság nem sokára szabaddossá válik, mint az egyiptomi törvényhozó kezében a béke pálcája kígyóvá.

A szabadság a terjeszkedés által tartja feun magát. A rendiség önzése közt, mint a bezárt levegő, megbűszhődik.

Mindezt mellőzzük. Csupán a ministerium feleletét írjuk ide a városi küldöttséghez:

„A helyhatóság magyarázza a törvényt.“

Ez a felelet annyit tesz: kaparjuk ki más kezével a gesztenyét a tüzből.

Ez a felelet annyit tesz: tagadjuk meg a parlamentalis kormányt végeredményeiben.

Ez a felelet annyit tesz: adjuk meg színét az erélyességnek.

Dodona berke nem dördül többé. És a világ nem hisz az oraculum kétes feleletekben.

Határozottságot, bizonyosságot várunk a ministeriumtól.

A kormányokat nem szeretjük látni a hét bölcs szerepében, kik közül egyik a másikhoz utasította szüntelen a kérdezőt, mondván, nem ő a bölcs, hanem az a másik.

A parlamentalis kormány, a nemzet erejének, hatalmának értelmének kifolyása. Tőle nincsen felelbbvitel.

Azon fenebbi nyilatkozatot, mi nyilvános elmentébe látjuk a kormány ezen hivatásával.

Azon nyilatkozatnak csak a megboldogult meggye, s vis s inertiae rendszerének magyarázatából adhatunk értelmet.

Mi nyilván kimondottuk a kormányzás lehetlenségét ezen rendszer mellett.

Azon nyilatkozat csorbája a parlamentalis kormányban.

Azon nyilatkozat diplomatiai ügyessége által saját fegyverén ejtett a ministerium csorbát.

Nem fogjuk a határt kijelölni, meddig mehet egy előitéletes nép követelésében, ha a legfelsőbb hatalmat gyöngének érzi, csak annyit mondunk, hogy a kormány önfentartása öszlönénél fogva is kerülni fogja ezutánra az illyen nyilatkozatokat.

Minden felelet, melyet nem egyenesen adunk, egy egy alapját rendíti meg a bizodalomnak, melyet az öszinteség támaszt. * *

Pest, april 21.

A ministerium a törvény szavai szerint független és felelős.

Illy értelemben fogadták el a tárczákat a mostani ministerek.

Polgártársak, ez a független és felelős czim igen komoly dolog. A világért sem olly semmiség, mint a régi, tekintetes, nemes és vitélz elnevezés, a mihez a tekintély, nemeslelkűség és különösen vitézség akár volt meg, akár nem, mindegyre ment.

Ha valaki független, s teheti azt, mit akar, mit lelke, meggyőződése parancsol, a midőn őt a nemzet a hatalom székébe ültette, egyszersmind megbizott benne, hogy hatalmával kizárólag csak ország javára és boldogságára fog élni.

Fog élni pedig hatalmával, úgy miként meggyőződése sugalja.

A meggyőződés helyességét vagy helytelenségét megítélni a nemzet dolga leszen. Így lehet ezen két egymással ellenkezni látszó eszmét, a függetlenséget, a felelősséggel megegyeztetni.

Alkalmazzuk ezt az elvet azon miniszterre, ki Bécsben lakva, a király oldala mellett van, s a magyar hadseregnek az ország határain kívüli alkalmazásával meg van bizva.

Erre vonatkozólag a törvény szavai ezek:

8. §. A magyar hadseregnek az ország határain kívüli alkalmazását, nemkülönben a katonai hivatalokrai kinevezést, szinte úgy ő felsége fogja, a 13. §. szerint folyvást királyi személye közül leendő felelős s magyar minister ellenjegyzése mellett elhatározni.

Az idézett 13. §. pedig így szól: a ministerek egyike folyvást ő felségének személye körül esz, s mindazon viszonyokba, melyek a hazát az örökös tartományokkal közösen érdeklik, befolyván, azokban az országot felelősség mellett képviseli. —

A törvény szava világos.

A magyar hadsereggel mi sem történhetik a nélkül, hogy Eszterházy Pál beleegyezését s illetőleg ellenjegyzését arra rá ne adja.

Vigyázzon tehát a minister, mit tesz. Olaszországban olly dolgok történnek, melyek a szabadelvű magyar nemzet előtt legnagyobb ellen-szenvet idézik elő.

Eszterházy Pál olly intézkedések alá írja oda nevét, melly őt a nemzeti gyűlés előtt a legkomolyabban compromittalni fogja.

A Journal des Debats april 12-én így ír :
Paris april 11.

A tegnapi terjesztett hír alytalannak valósult. Londonban semmi véres összeütközés nem volt. A nap zavar nélkül telt el.

A kormány részéről tett hatalmas készülétek, katonai rendezkedések, de főleg a londoni lakosság részéről roppant intézkedések látására, a Chartisták tervök kivételével felhagytak, s a demonstratióról lemondtak.

Reggel a fővezetők és választmányi tagok a tusa megkísértése iránti szándékokat megváltatván, a gyűlhelyen csak mintegy 10—12 ezer ember jelent meg, nagyobbára irlandiak, kik némely szónokok kihallgatása után, vezetőik tanácsára, s azon figyelmeztetésre, hogy a hidakoni átmenet tilos, sőt algyukkal záratott el, szétszözlöttek.

A petitió egy négylovas kocsin vitetett az alsó házba, hol egy küldöttség élén Feargus O'Connor által bemutatott.

Tegnap este még el voltak határozva, végig menni a tervezett pályán, s ez több reuniókban ki is jelentetett.

Blacksathban, közel Londonhoz egy meeting elnöke még így nyilatkozott :

Polgártársak! minket semmi sem tart vissza, mi el vagyunk határozva mindenre. Azokat, kik éhhalállal küzdenek, sem algyuk sem szuronyok vissza nem ijesztik.

Ezen s ehhez hasonló szavak mindig legrosszabb tetszést arattak.

A Lambethi meeting azonban (London egyik külvárosában), már fordulatot adott az ügynek. O'Connor megváltását jelenté ki, mert úgy mond, illy esztelenségben részes lenni nem akar, s mert a tusa kivívására a Chartistákat elégteleneknek tartja.

Majd megváltik, kiáltozának közbe, O'Connor, s a választmányi tagok árulóknak neveztettek, s a legnagyobb ingerültség volt.

Másnap mindenki egy eseményes napra volt elkészülve. A város kérdéses részében 10 ezer katonára (Londonban szokatlan szám), s a hidakhoz 20 algyu osztatott el. Wellington fővezérnek neveztetett ki, s a polgárság — mintegy 200 ezernyi — önkényes seregben egyesült.

A város egészen ostrom alatti kinézésű volt. A boltok bezárattak: a vendéglők, középületek kapui és ablakai vasrostélyokkal barricadeokkal láttattak el. Több helyeken védbarricadeok emeltek; a nemzeti bank egyik részében sorban, s elvihetésre készen állottak a pénzes zsákok; más része valóságos erősségi állapotba tétetett. Kocsik robogtak szét élelmi- és löszerekkel, szóval: mindenki valami nagyra volt elkészülve.

Ezek látására a Chartisták tervökkel felhagytak, s a belügyministernek tudára adták, hogy a petitió egy küldöttség által az alsóház elébe vitetvén a czélzott menet elmaradand. A néphez pedig egy békére, nyugalomra intő proclamatiót bocsátottak.

Hétfőn reggel 9 órakor a választmány tagjai Fitzroy-Squareben, szokott gyűlhelyökön voltak.

A titkokok egy rendőrségi iratot olvasott fel, melly által értesítetnek, hogy a petitió elfogadtatik, de a processio eltiltatik. O'Connor ismét békére nyugalomra intett, de többek ingerülten szólottak, s végre egyik kiáltan: Helyünk többé nem itt, hanem a nép élén van, melly tán eddig már öldöstitik.

Erre mindnyájan kocsikra ültek, mellyek lohogókkal voltak felékesítve: Általános szavazat, — szabad élet vagy halál, s egyenlőség, feliratokkal. A petitiót egy négy lovas kocsin vitte.

A kitűzött helyre érkezvén, O'Connor szétszözlést javasolt, de nem igen hallgattatván, rosszul létről panaszkodott s elhajtott.

Ekkor egy kis zavar lőn. Némelyek engedni, mások tovább haladni akartak, békítő és ingerlő szavak emelkedtek, míg nem a petitionalis kocsin a nép közül sebesen elhajtott, s kevés idő múlva a tömeg esendesen szétszözlött.

Az alsóház tagjai rendkívül számosan mintegy 500-an jelentek meg a mai ülésben. Minden karzat kíváncsiakkal tömve volt. A constablerek karszékei mögött Lord Campbell s több felsőházi tagok, vagy Guizot s más nevezetes idegenek voltak láthatók.

A petitió megérkezvén a parquettere letétezt, s Feargus O'Connor következőleg mutatta be.

Bátor vagyok két petitiót mutatni be, az első 5 millió 760 ezer aláírást foglal magában. Ennyi név mellett ajánló szókra szükség nem lévén, felolvastatását kérem.

A petitió felolvastatik. Öt pontjai következők: 1. általános szavazat; 2. titkos szavazat; 3. census eltörlése; 4. képviselők fizetése; 5. évenkénti parlament, s az országnak a népesség szerénti vidékekre felosztása.

Lord Morpeth (nagy taps közt felkel). A status titoknoka mulhatlan foglalatosságai miatt jelen nem lehet, de nevében kijelenthetem, hogy bármily eszmei legyenek is a petitióban foglaltak iránt, ennyi aláírás iránt mindenestre nagy tekintettel fog viseltetni.

A petitió 4 ember által elvitetvén, a ház a korona és kormány biztosítása iránti bill második felolvastatása iránt vitatkozott; O'Brien egy igen szenvedélyes beszédet tartott. A tanácskozás más napra halasztatott.

Itt közöljük az angol alsóházban april 11-én tartott, s a korona és kormány nagyobb biztosítása iránt bemutatott bill második felolvastatása iránti viták közben mondott beszédjét Smith O'Briennek.

Biztosíthatom e hazát — így szólott — hogy a bill által tervezett elhallgattatása egy egész panaszló néphez siker nélküli leend. Egy egész népet nem lehet elnémítani. (zaj.)

Én kötelességek teljesítése végett vagyok itt, s azokat teljesíteni is fogom. Kijelentem önöknek, hogy ha az irlandi nép által kívánt jogok megtagadtatnak, Irland, ez év folyamában köz-társasággá alakuland (megütődési jelek s oh! oh! kiáltások, a kérdésre.)

Miként felel az angol szabad elvű kormány — eltérőleg minden európai kormányoktól — egy vele szorosán egybekapcsolt ország jogos kívánataira? felel megrémítés és üldözés által, s pedig éppen azon pillanatban, midőn külügyministerünk minden más országokat támogat szabadságharczaiban.

Én árulóknak kiáltattam ki. Én a királyné iránt tartozó hűséget osztom, de a parlament irántit nem; ha ez vétek, hűnös vagyok. Míg élek, mindig ki fogom itt nyilatkoztatni, hogy az angol parlamentnek Irland feletti uralkodása felforgatására teljes erőmből munkálni fogok.

(K. főügyész sir G. Greyhez és lord John Russelhez közeledik s velök pár heves szót vált.)

Igen, hangosan nyilvánítom, hogy inkább elfogadom a leggyalázatosabb halált, mintsem Irlandot tovább is olly bánásmód alatt görnyedni lássam, mint van 30 év óta.

Én nem menék segélykeresés végett Franciaországba, de ha akartam volna, szép csapattal jöheték vissza (nevetés). Szerettem volna a nevetőket Franciaországban létem alatt látni (nevetés).

Tudom én, hogy Irland szabadsága csak fiainak bátorsága által kivívható, csak gyermekei vérevel megvásárolható, azért nem is akarhatám honomat idegen szuronyok védelme alá helyezni.

Én Franciaországba, honfitársaim nagy részének felszólítására mentem, szerencsét kívánni az ideiglenes kormánynak azon trón bukása felett, melly a nép általi tiszteltetésre minden jogot eljátszott. Franciaországban — mint ezt mindenki tudja — Irland iránt élénk rokonszenvre találtam.

A civilizált világ minden felvilágosodott férfially szemmel nézi Irlandot, mint Anglia Legyel-országot; s Europa minden felvilágosodott férfially Angliának Irland irányábani állását Oroszországnak Lengyelhon iránti állásához hasonlónak találja. (Halljuk).

Köszönetet mondok Nottingham tisztelt képviselőjének, (M. F. O'Connor) a chartisták által Irland iránt mutatott rokonszenvéért. A chartistáknak panaszai vannak a parlament ellen; rokonszenvök nem lepet meg, s azt irland nevében egész szívémből elfogadom. (Halljuk)

Kijelentem továbbá, hogy Irland felfegyverkeztesére magam is teljes erőből fáradoztam (felindulás; a dologra.)

Európának jelen körülményei közt mindenkinek fegyverben állani (oh oh). A kormány 30,000-nyi seregbe veti bizalmát, s azt gondolják önök, hogy az elég leend, egy szabadsága kivívására felkelte néptüzét elnyomni, elfogni, s megfojtani!

A lovasság Irlandban nem használható, s a gyalogságra támaszkodni nem lehet. (Oh oh)

Vigyázzon Anglia, nehogy isolalva találja magát a tusában; vigyázzon, most helyzete két független köztársaság közt, mellyek oldalait nyomnak, igen criticus leendne. (Halljuk)

Végül még egyszer kijelentem, hogyha ez ügyben áruló van, az én nem vagyok.

Ha a kormány Irland önkormányzási jogát

meglaga, ha azon szerepet játszodja, melyet Guizot és Metternich játszottak, ugy az árulók nem én és barátaim, hanem az első minister és társai leendnek. (A szónok leültével a házban nagy ingerültség uralkodik.

A tegnapi közlött levelek folytatásul még a következőket véltük ösmertetésre érdekesekeknek.

A királynak.

Sir,

Itt küldöm Bressonnak egy magán levelét, melyet az éjjeli futár hozott. Hozzá csatolom Rumignynek egy épen most vett levelét is. Sajnálom, hogy tüstént nem mehetek a királyhoz irántok értekezni, de a mai futártól még némely elhalaszthatatlan leveleket kell elküldenem.

Hogy azonban a király ne kénytelenítessék véleményének hosszás megírására, bátorkodom levelem kézhez jutását Genie urra bizni, ki igen biztos ember, kinek, ha a király gondolja, szóbeli részletes utasítást is adhat. Én azt vélem legjobbnak, ha az infante Isabella (egy Brüsszelben lakó lengyelhez ment nőül) — mint maga is ajánlja — fivérével együtt ide jön. Ha egyszer a király oldala mellett lesz, majd gondoskodunk magaviseletének irányt adni.

Ha ezen véleményemet a király is osztja, rögtön irok iránta Rumignynek.

A legmélyebb sat.

Pénteken october 15-én 1848. Guizot.

Sir,

Szerencsém van a királynak sok mindent küldeni —

1. Rumignynek egy épen most kapott levelét, mely nekem semmikép nem tetszik. A dolog igen hosszúra nyulik. De várunk kell.

2. Bulver egy különös levelének másolatát, melyet ez lord Aberdeenhez intézett don Enrique a „conqueror but not suitor“ (Chódító de nem kérő) iránt, valamint lord Palmerston azon phrasisanak másolatát, melyel don Enrique mint „the only fit“ (egyedül alkalmas) jelöltetik ki.

3. Most érkezett Madridi leveleket.

Egy hoszu levelet Jarnactól, melyből láthatni, hogy lord Palmerstonnal párbeszédjében magát igen jól tartotta, s helyzetét véleményem szerint, előnyvel használta.

5. Leveleket Andre és Chasselouptól, melyek a közvéleményeink által Turin és Frankfurtban előidézett jó hatásról szólnak.

Kérem a királyt, legyen olly jó, nekem minden ezen leveleket elolvasás és olvastatás után visszaküldeni.

A legmélyebb sat.

Hétfőn october 19. 1846. Guizot.

Sir,

Van szerencsém a nekem adott leveleket visszaküldeni, kivéve a Rumignyét, melyet ismét figyelmesebb átolvasás végett megtartottam. Igen szeretném, ha infant Enriquet ismét hatalmunkba kerülhetnők. Semmi ennél hatályosabb nem volna a

Spanyolország iránti gonosz tervek kijátszására, s szerencsétlenségünkre az a Rumigny igen derék jó ember, de sem találékonysággal sem tekintettel nem bír. Rábeszélést, elkülönzést, elragadást kellene használni az infantra nézve. Félek, hogy nem ért a dologhoz. Szeretnék valamely más esz-
közt feltalálni. Levelét majd később megküldöm a királynak.

Itt küldök még leveleket Bresson, Fontenay és Dalmatie-tól.

A leg. sat.

Hétfőn octob. 19-ik 1840. Guizot.

Sir,

Ezerszer a király véleményén vagyok, az els naptól fogva ugy gondolkozám mint ma. — Most több okom is van rá. Nem kétkedem, hogy ezt érezni fogják, mert a király szava határozandja meg becsüket.

A király lábaihoz borulok hűségesen és tisztelettel.

Paris, sept. 9-én.

Salvandy.

Sir,

Van szerencsém a királynak a standardot elküldeni. sat. . . . (itt némi érdektelen fecsegések következnek.) . . . —

Elutazásom eléggé bizonyítja, mennyire biztosnak hiszek mindent. A király olly dolgokat vitt véghez, melyek az előtte itt hatalmasoktól lehetetleneknek tekintettek, a forradalmat rend és zavar nélkül, Napoleon munkáját zsarnokság és hódítások nélkül; a restaurációt népszerűtlenség nélkül, s most XIV. Lajost követve következősi jogot had nélkül.

A király lábaihoz teszem bámulatomat, tiszteletemet és hűségemet.

Paris 28. este 6 órakor.

Salvandy.

Franciaország.

A college de France ujonnan felállított tanszékei közül négyre az ideiglenes kormány négy tagjai nevezettek ki, még pedig:

Lamartin, a nemzeti jogok és egyezkedések történeteit, Armand Marast a magánjogot, Garnier Pages általános status gazdálkodást és bányászati statisticát, Ledru Rollin a francia és külsőországi kormányok intézkedéseit illető tanszékre.

A tanórákon díj nélkül jelenthetni meg.

A milanoi ideiglenes kormánynak a francia köztársaság ideiglenes kormányához intézett nyilatkozata így hangzik:

Öt napi ekkeseredett harc után, mely alatt nemzetünk a vitézség és nagylelkűség több példáit mutatá föl, leráztuk az osztrák jármot, s ideiglenes kormányt alakítottunk.

A had azonban még foiy, s az osztrák seregpusztító banditacsoporttá változott, szorongva fut ide s tova, éget és pusztít városokban mint falukon, az Addától Oglioig és Mincioig, mint látsszik, Veronábai hátrálhatását akarván biztosítani.

A sardiniai király egy serget küldött számunkra, s maga is jön, az olasz szabadság örökös ellenének az alpokig üzésére segédül lenni.

A dolgok illy állásban visszatartóztattuk magunkat minden politikai kérdésektől, s többször is ünnepélyesen kijelentettük, hogy a vész elvonulta után a nemzetet illeti sorsa felett határozni.

Ez okból nem tettünk semmi lépést, a francia köztársaság általi elismertetésünk eszközésére, mi várunk, míg bármilly alaku kormány leszünk, hogy Europa előtt felléphessünk, most még csak a vész és szükségesség kormánya vagyunk.

Azonban nem tehetjük, hogy midőn polgártársaink egyik legtisztvisbikét, Poro Lajost, fegyvervásárlás végett Toulonba küldjük, általa a francia ideiglenes kormánynak tiszteletünk és rokonszenvünket ne tolmácsoltassuk.

Azon kormány, mely olly ünnepélyesen jelent ki, hogy „minden elnyomott nemzetiség oltalmára siet, — a világ legvitézebb és nemeslelkű nemzetének kormánya tudni fogja az utat, illy nehéz körülményeink közt segítségünkre lehetni.

Többet nem mondunk, nyilatkozatunknak semmi politikai vonatkozást adni nem ohajtván.

Éljen a francia köztársaság! éljen a független Olaszország.

Casati, Boromeo Beretta, Grubini.

Ministeri rendelet.

Nemtelen bujtogatások következtében a közrend, a személy- és vagyonbátorság tegnap botrányosan megháborított. Vannak, kik a népgyűlések szabadságával visszaélnék. Az ország felelős ministeriuma a törvényes szabadság megóvása mint az ezzel válhatlan kapcsolatban lévő közrend fentartása végett teljes erélyvel akarván gyakorolni, a törvény nevében rendeli és parancsolja:

1) A tegnapi zavargások folytatói, előidézői, a békes polgárok személy- és vagyonbiztosságának megtámadói ellen bünvádi vizsgálat s bírói eljárás rendeltetett.

2) A kiket a törvény, közrend elleni bujtogatások miatt bünyösöknek találand, azok az okozott károkért s költségekért is felelősekké tételnek.

3) A közönség felszólítatik, hogy zavarokra vezethető czéltalan csoportozásoktól óvakodjék. Meghagyatik egyszersmind, hogy ha a rendnek s nyugalomnak megzavarása akkép folytattatnék, s a csoportozat s az illető polgári hatóság biztosának a törvény nevében teendő háromszori felszólítására sem oszolnék el békesen, általa az elosztás minden illy esetben fegyveres erővel fog eszközöltetni.

4) Nemcsak a rendnek s közcsendnek tekintete, hanem a nép jogainak sértetlen fentartása is megkívánja, hogy a népgyűlések rendetlen zavarrá és lázongó csoportozásokká ne fajuljanak e végre tehát Budapestet illetőleg rendőrileg ezen ideiglenesen rendeltetik:

Népgyűlést senki össze nem hihat, ha csak annak idejét, helyét s világosan kifejezett célját a városi törvényhatóság elnökének 24 órával előbb be nem jelenti, s ha illy előleges bejelentés nélkül valaki négyülést hina össze, a hatóságnak kötelessége leend a népgyűlést meggátolni, vagy ha már összejött, elszélesztetni. Az összehívó pedig rendőrileg feleletre vonatik.

Ha a kütüzött czél valóságos törvényszegést

foglal magában, a törvényhatóság elnöke köteles annak összehívását eltiltani, s ki e tilalom ellenére mégis összehívja a népgyűlést, mint lázító fog a törvények nevében büntettetni.

A városi törvényhatóság elnöke köteles ügyelni arra, hogy a népgyűlés erőszakos kitérésre át ne menjen, vagy annak kitűzött célja más valamely törvényszegési célra ne változék, s illy esetben a népgyűlés azonnal el fog oszlattatni, s mind az, ki a népgyűlést összehívta, mind pedig azok, kik a kitérést vagy a kitűzött célnak átváltoztatását szónoklataikkal s biztatásaikkal eszközölték, feleletre s illetőleg törvényes büntetésre vonatnak.

Polgárok, midőn az ország szabadsága a törvényes rend által megszilárdításra vár, a rendháborítás a törvényes szabadságnak legnagyobb ellensége. A ministerium minden honpolgároktól, s különösen a személy- s vagyonszállás fentartásának nemes hivatásával megbízott nemzetörségtől megvárja, hogy a törvény szentségének sértetlen tartására azon hazafiúi erélyvel dolgozzék közre, melly a nyugtalan időkben a polgári erények legnagyobbika.

Nem a népnek érdekében cselekszik az, ki czéltalan csoportozásokat eszközöl, s ámitó biztatásokkal gyűjti össze a lakosokat, mert ez által a munkás napszámostól, az iparüzőtől, a kereskedőtől legrágább kincsét, a munkára szükséges időt rabolja el. S midőn azt igéri, hogy a nép szük-

ségein segít, éppen akkor népinséget idéz elő, a munka és szorgalom megzavarása által.

A felelős kormány szent kötelességének tartja, minden kérelmet meghallgatni, minden jogszerű kívánatot törvényes hatalmának teljes erejével támogatni és teljesíteni: de törvényszegésre irányzott csoportozásokat eltűrné nem szabad, s illy csoportozások erőszakos követelésének engedni soha nem fog.

A minister-elnök, a belügy- és igazságminister ezen rendelet végrehajtásával megbizatnak.

Pest, april 20. 1848.

Gr. Batthyány Lajos, Deák Ferencz, b. Eötvös József, gr. Széchenyi István, Szemere Bertalan, Klauzál Gábor.

Razzato olasz tisztnek a Constitutionelleben közzé tett leveléből a következőt olvastuk:

Az olaszoknak az austriai ezredekbeli hozánk pártolása nem igen gyakori, ennek oka abban van, mert az olasz ezredek a németek közt felosztattak, s szüntelen szem előtt tartatnak, azonban igen hihető, hogy midőn csatára kerül a dolog, zavart és pusztítást visznek véghez magok körül.

Brescia a támadásra készülve van. Husz ezer-nél kevesebb seregnek lehetlen azt bevenni. Erősítésén szüntelen dolgoznak. — Minden szögleten egy tricolorral ékített nagy kereszt van feltűzve, minden bástyái védesapatnál egy felfegyverzett pap van.

Két nap előtt némi zaj levén, több mint tíz papot láttunk a városból az ellenség elébe rohanni.

Maguk a szerzetesek is patrouilleroznak, s Brescia első megrohanásakor, egyik közülök két álgut igen ügyesen igazgatott.

A legmagasabb állásu, leggazdagabb családbeli emberek vesznek részt a tusában. Csupán az én osztályomban két pap, két hercegi és két grófi egyén van.

Madrid a 14.

A forradalom szikrája ide is elhatott, s m. hó 26-án gyújtott is. Elnyomatása jelenleg sikerült ugyan, de elolva még nincsen, sőt lappangva terül el melege az egész országban, míg egy váratlan órában hatalmas lángokban fog feltörni.

Több elfogatások történtek, de a hadi tanács már többeket szabadon bocsátott.

Tegnap este egy pattanás rémité fel ujolog a várost; egy rakéta volt. A pillanatra bezárt boltok a nyugalom visszatérével ismét kinyitattak.

H i r d e t é s e k.

Magyar Mihál

könyvárusnál Pesten megjelent és minden helybeli és vidéki hiteles könyvárusnál kapható:

A „magyar forradalom napjai“

Irta Nyári Albert

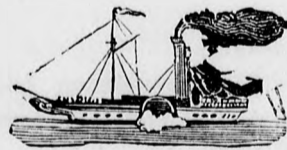
1-ső füzet Vasvári arczképével csak 20 krajczár.

Az egész munka 12 füzetben 12 csinos arczképpel jelenik meg, s előfizetés utján csak 3 ft 20 pkrba kerül. Füzetenkint véve egy-egy huszas, s az elsővel az utolsó ára is leteendő. Hetenkint egy füzet jelenik meg, s ha az egész munka kész leend, ára 6 pft-ra emeltetik.

A szöveg minden eddig megjelent illy tartalmu munkáknál bővebben és hűbben tárgyalatik. — Az arczképekből előlegesen csak Vasvárit, Bulyovszkyit, Jókait, Petőfit, Irányit, Vidáccst, Táncsicst, Degrét igérjük, de a többiek is

olyanok lesznek, kik magukat mint a forradalom kezdeményzői hősiesség és tények által kilüntették.

Magyar Mihál mint kiadó, az egyetemi és kalap utca sarkán 410. sz. a.

Gőzhajók járása.

Pestről Bécsbe naponkint, Győrrel kapcsolatban

Indulásóra: reggeli 7 óra.

Pestről Zimonyba minden kedden, lefelé Eszéken,

fölfelé Titelen át.

„ „ minden pénteken lefelé Titelen,

fölfelé Eszéken át.

„ Orsovára minden vasárnap, Galacz és Konstantinápolyal kapcsolatban az oláh részen.

„ „ minden csütörtökön, Galacz és Konstantinápolyal kapcsolatban a török részen.

„ Odessába april 9 és 23-án az ugyanezen napokon Orsovába induló gőzzel.

Indulásóra: reggeli 6 óra.

Szolnokból Szegedre minden kedden és pénteken reggel.

Szegedről Szolnokba minden vasárnap és szerdán reggel.

Pesten, april 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Emich Gusztáv

nemzeti könyvkereskedésében Pesten uri- és kigyó-utca szegletén kaphatók:

1848-dik évi magyar országgyűlésen alkotott törvénycikkelyek.

8-rész borítékba fűzve 30 kr. p.

Megjelenik e lap **minden nap este.** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**

Felelős szerkeztő Pál Albert. — Kiadó tulajdonos Lukács László. — Nyomatik Beimelnél.